

ΘΕΑΤΡΟ-ΚΡΙΤΙΚΗ

«Οσπολλάτε αρκοντήναμεν»

ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΗ

ΠΑ δεύτερο καλοκαίρι ο ΘΟΚ, παράλληλα με την παραγωγή του αρχαίου δράματος, ανεβάζει κυπριακή ηθογραφία, υλοποιώντας το δεύτερο μέρος ενός ενιαίου ρεπερτοριακού σχεδίου. Μετά από την «Αγάπη της Μαρικκούς» του Κυριάκου Ακαθιώτη με την Όλγα Ποταμίτου, τον Ανδρέα Μουσουλιώτη, τον Ανδρέα Μαυρομάτη ακολούθησε το «Οσπολλάτε αρκοντήναμεν» του Μιχάλη Πιτσιλλίδη, με τη Δώρα Κακουράτου και το Γιώργο Ζένιο. Σ' αυτό το σχέδιο πολλά τρυγόνια σκοτώνονται με τον ίδιο σμπάρο. Ανεβάζονται έργα παλιών και δοκιμασμένων Κύπριων συγγραφέων και ταυτόχρονα αποφεύγονται πειράματα με έργα σημερινής κυπριακής γραφής, έτσι ώστε ο ΘΟΚ να έχει έτοιμη την απάντηση για την περίληψη της ντόπιας θεατρικής παραγωγής στο ρεπερτόριό του. Η κυπριακή διάλεκτος ευχαριστεί τις καρδιές των θεατών σα γάργαρα νερό στις ζέστες του καλοκαιριού. Οι παλιοί ηθοποιοί-μάστορες της ηθογραφίας βρίσκουν ευκαιρία να ενωθούν ξανά με το είδος και με το κοινό που το απολαμβάνει ακόμα. Εξάλλου το μέρος του θιάσου που μένει εκτός της κύριας παραγωγής απασχολείται χωρίς να δυσκολεύεται.

Στην ουσία κανείς δεν δυσκολεύεται. Επειδή όλοι επαναλαμβάνουν τον εαυτό τους. Οι δημιουργοί στο έργο τους και οι θεατές στις αντιδράσεις τους. Οι τελευταίοι βιώνουν ξανά τα συναισθήματα που έχουν επανειλημμένα βιώσει, γελούν με το γέλιο που έχουν επανειλημμένα γελάσει, επισημαίνουν τις ίδιες αρετές των πρωταγωνιστών που έχουν επισημάνει από χρόνια. Αυτές οι επαναλήψεις δημιουργούν μια ατμόσφαιρα ελαφριάς συγκίνησης και νοσταλγίας, όμοια μ' εκείνη που συνοδεύει το μετροφύλημα παλιού οικογενειακού φωτογραφικού άλμπουμ. Ταυτόχρονα όμως ξυπνούν ανήσυχες σκέψεις. Αν αληθεύει το τετριμμένο ότι το θέατρο είναι ο καθρέφτης της κοινωνίας, τότε άραγε να βρεθεί εκείνος ο θεατρικός συγγραφέας που θα μπορέσει να βάλει μπροστά μας ένα κανονικό καθρέφτη, όχι ένα παραμορφωτικό σατιρικό γυαλί, αλλά καθρέφτη, η αντανάκλαση στον οποίο θα μας δείξει ποιοι έχουμε γίνει; Όχι σάτιρα της σημερινής επικαιρότητας, ούτε και νοσταλγικό ρετρό, αλλά μια ευκαιρία να κοιτάξουμε τον εαυτό μας καταπρόσωπο...

Η συμπάθεια και το συγκαταβατικό χιούμορ με το οποίο ο Πιτσιλλίδης αντιμετωπίζει τους ήρωές του δεν ταιριάζουν με την ψυχρή αντικειμενικότητα ενός γυαλιού. Η παραδοσιακή θεατρική ηθογραφία μπορεί

να αποτύπωνε πολλά αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά του κόσμου της Κύπρου, δεν φιλοδοξούσε όμως να πλάσει ρεαλιστικό πορτρέτο. Τα ελαττώματα των ηρώων είναι συγχωρήσιμα, τα παθήματά τους αναστρέψιμα, η σατιρική διάθεση του συγγραφέα δεν υπερβαίνει τα όρια ενός πειράγματος του καφενέ, κανείς δεν είναι τόσο κακός για να του αξίζει εξοστρακισμός από τον «κόσμο» του έργου, κανείς δεν είναι τόσο καλός που να μη γελάσουμε μαζί του.

Αυτοί είναι οι κανόνες του συγκεκριμένου θεατρικού παιχνιδιού, και ο αείμνηστος Ανδρέας Μαραγκός, ο σκηνοθέτης της παράστασης που δεν είδε την πρεμιέρα, τους τήρησε με ευλάβεια. Και η Δώρα Κακουράτου γεφυρώνει όλο το χάσμα μεταξύ της σημερινής μας ψυχικής διάθεσης και της απεικονιζόμενης στο έργο εποχής της αθωότητας, γυρίζοντας το αισθητικό ρολόι πίσω με χάρη και αυτοπεποίθηση. Η υποκριτική της μανιέρα είναι μια διαχρονική σταθερή της εγχώριας κουλτούρας. Αυτή και ο Γιώργος Ζένιος γέμιζαν τις σκηνές και τους διάλους όχι με το ρεαλισμό του παιξίματός τους, αλλά με την άνεση της σταθεροποιημένης μανιέρας. Αυτή την τόσο ταιριαστή με τη στιλιστική του είδους φόρμουλα δεν την είχαν βρει οι άλλοι ηθοποιοί της παράστασης στο παίξιμο των οποίων κυμαινόταν μεταξύ της υπερβολής και της αμυχανίας. Κανείς, επαναλαμβάνω, δεν δυσκολεύτηκε, κανείς δεν κατέβαλλε φανερά προσπάθεια, αλλά η διαφορά του τελικού αποτελέσματος μεταξύ της δουλειάς των guest δύο πρωταγωνιστών και των του ΘΟΚ συναδέλφων τους ήταν αισθητή.

Τα σκηνικά του Εδουάρδου Γεωργίου δανείστηκαν το γαλάζιο τους από τα έργα του Πολ. Γεωργίου. Η χρωματική αρμονία φαινόταν σε λεπτομέρειες, όπως οι πέτρες της χτιστής βρύσης, τα κοστούμια έφερναν το στίγμα του συγκαταβατικού χιούμορ του Πιτσιλλίδη.